

[Erik Appel.]

oplagte Lærere og Børn end i mange Timer med trætte Lærere og trætte Børn. Efterhaanden som Lærertilgangen gør det muligt, kan man gradvis udvide Timetallet, hvis man ikke vedblivende vil fastholde det nuværende normerede Timetals Nødvendighed.

Jeg ønsker dernæst at gøre nogle Bemærkninger med Hensyn til Forskolelærerinderne. Det blev fremhævet af det ærede Medlem Hr. Søren Olesen, at deres Uddannelse ikke kundskabsmæssigt er saa god som de fuldt uddannede Læreres og Lærerinders. Jeg tror, den Uddannelse, de faar paa Forskoleseminarierne, er saa god, som det overhovedet er muligt at give den i de to Aar, men naar Forskolelærerinderne trods dette korte Aaremaal gør saa god Tjeneste som de gør, maa det være, fordi disse Forskolelærerinder, før de begynder Uddannelsen, har et Plus, som de andre ikke har. Jeg har nogen Betænkelighed ved Forslaget om Forskolelærerinders Adgang til Købstæderne, ikke med Hensyn til Forskolelærerindernes Brugbarhed, men fordi jeg nødtigt ser Landkommunerne berøvet disse Lærerinder, der gør saa god Fyldest, jeg kunde godt sige fortrinlig Fyldest. Men hvis denne Affolkning kan hindres derved, at den foreslaaede Ansættelse i Købstæderne først finder Sted om to Aar, skal jeg ikke gøre nogen Indvending. Jeg vil dog tilføje, at jeg meget tvivler om, at Forskolelærerinderne vil blive tilfredse under den Fagdeling, de formodentlig vil komme ind under i Købstadskolen. Jeg kan fremhæve en Udtalelse fra en Forskolelærerinde, der ved udvidet Klasse- deling var kommet ind under Fagdelingen. Hun udtrykte sig saadan: min Gerning er slaaet i Stykker, min lykkeligste Tid er forbi. Jeg gør opmærksom paa, at dette Forslag om Forskolelærerinder har en menneskelig, personlig Side, der ikke helt kan lades ude af Betragtning. Kan hænde, at denne Udtalelse om Gerning og Lykke rækker videre end til Forskolelærerinderne.

Jeg benytter Lejligheden til at forespørge den højtærede Minister, om Lønningsforholdene og Pensionsforholdene for Forskolelærerinder efter den nye Lønningslov ligger paa en rimelig og forsvarlig Størrelse; disse Forhold laa urimelig lavt før, og det samme gælder Betalingen for Ekstratimer. Jeg maa gaa ud fra, at et Menneskes Pension ikke tilrettelægges blot efter Uddannelsen, men i Hovedsagen efter det ydede Arbejde. Forskolelærerinderne har ydet et stort og uegennyttigt præget Arbejde, og der sr sikkert ingen Grund til at lønne det ringere end Arbejdet med de større Børn. Det vilde

glæde mig, hvis den højtærede Minister kunde oplyse, at der med den nye Lønningslov er sket Ret og Skel over for Forskolelærerinderne.

Jeg ønsker dernæst at sige et Par Ord om Uddannelsen af Studenter. Ogsaa vedrørende dette Forslag har jeg nogle Betænkeligheder. Jeg kan godt lide Studenter, meget godt endogsaa, og jeg vil ikke betænke mig paa at slippe dem løs paa Børnene, saafremt de har Godhed for Børn, saafremt de har Evne til at vinde Børnenes Hjerter, for derved at afbøde den øjeblikkelige Mangel. Disse Studenter, væsentligt stud. mag. er formodentlig, kunde saa senere vende tilbage til deres Studier ved Universitetet eller, om de foretrak det, tage Uddannelse ved et Seminarium. Jeg vilde foretrække at prøve Studenterne i Praksis i Stedet for at lokke dem ind paa Lærervejen med en kort Uddannelsestid; tilmed synes det mig noget uretfærdigt for dem, der følger den tilrettelagte Seminarieuddannelse. Det vilde ogsaa virke yderligere til en Forskydning blandt Læreremnerne bort fra Manden fra Ploven og Kvinden fra Gryden; denne Forskydning er i fuld Gang under Pres af unge Mennesker, der har taget Realeksamen.

Jeg benytter Lejligheden til at understøtte det, der er fremført af det ærede Medlem Hr. Jørgen Jørgensen vedrørende en Genoptagelse af Drøftelserne med Hensyn til Læreruddannelsen. Jeg tror, det vil være i høj Grad betimeligt, og jeg ønsker paa ny at fremhæve, hvad jeg tidligere har haft Lejlighed til, at vi trænger til en fri dansk Lærerskole, der kan konkurrere, om man vil bruge det Udtryk, paa samme Maade med de nuværende Seminarier, som Friskolen har kunnet det med Folkeskolen.

Da nu Talen er om Studenter, gør jeg opmærksom paa, at der findes nogle ældre Studenter, som af en eller anden Grund har opgivet deres Fagstudium og er gaaet ind i praktisk Arbejde af forskellig Art; jeg kan som Eksempel nævne en Mand, der har studeret Teologi i fire Aar og derefter deltaget baade i Ungdomsarbejde og Børneundervisning. Var det ikke muligt at give Dispensationsbestemmelser fra Skoledirektionerne, saa at en saadan ældre Student kunde ansættes i en fast Lærerstilling og ikke blot i tidsbegrænsede Vikariater?

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslagene til velvillig Behandling i det kommende Udvalg.

Undervisningsministeren (Hartling): Jeg vil gerne begynde med at takke Partiernes ærede Ordførere for den Velvilje, hvor-